

Frønytt 3-2019

05.04.19

INNHold:

- [Frøkonferanse – presentasjoner](#) 1
- [Vårbehandling i frøenga](#) 1
- [Vårgjødsling](#) 1
- [CropSat i frøenga?](#) 2
- [Planlegg med pollinatorsoner](#) 2

Det våres, noen har startet å gjødsle frøengene men det er nok også mange enger som enda ligger under litt snø til tross for mange varme dager.

Frøkonferanse – presentasjoner

Stor deltakelse, ca 80 stk, og gode presentasjoner gir stor motivasjon til å gå løs på ny frøavlssesong. På slike møter blir det mange detaljer som en ikke rekker å notere seg, derfor blir presentasjonene gjort tilgjengelig på nettsiden til Norsk Frøavlerlag. En får selvfølgelig ikke med seg hva som blir sagt ved å lese presentasjonene men tallene står der. Dere finner pdf av presentasjonene på linken:

<https://www.froavlerlaget.no/frokonferanse-2019-presentasjoner/>.

Vårbehandling i frøenga

Vi er godt kjent med at det kan være mye å hente på å pusse vekk, eller brenne, daugras i ei engsvingel-frøeng. Ikke alle arter bør pusses (eller brennes) og ikke alle arter har vi hatt forsøk i som viser effekten av slik behandling. Siste år ble det imidlertid gjennomført to forsøk, et i timotei i Østfold og et i engrapp i Vestfold som begge viste at tidlig pussing, når det er mye daugras, kan gi stor gevinst. Tall for timotei og engrapp er kun et felt i hver art som storskalafelt. Resultatene finner dere i Jord- og Plantekultur 2019 og det var også et tema på frøkonferansen, men kort fortalt er resultatene slik, dersom det er mye daugras og det pusses(brennes) før/ved vekststart:

- Engsvingel: +20% for brenning, +14% for pussing
- Rødsvingel: Skal ikke pusses
- Engrapp: +25% for pussing, +12% for raking (ugrasharv, høyrive, ranker med daugras bør fjernes)
- Timotei: +13% for pussing, -6% for raking
- Engkvein: Ikke nødvendig
- Raigras: Ikke nødvendig
- Strandør: +15% for slått og fjerning av daugras, +8% for brenning, +5% for pussing med beitepusser.

Vårgjødsling

Grasfrøenga bør vårgjødsles ved vekststart, ikke utsett gjødslinga. Dersom en planlegger med bruk av husdyrgjødsel/biogjødsel og må vente på gjødslinga, enten det er på grunn av å få det mer kjørbart eller for at en venter på den som skal spre, bør det gis en liten grunnjødsling med mineralgjødsel dersom det kan utføres tidligere.

Hvilken gjødseltype som skal benyttes er ikke viktig så sant en har normale fosfor og kaliumtall i jordanalysene. Ofte benyttes samme gjødsel som en ellers bruker til korn. Grasfrøenga har ikke ekstra behov for kalium slik som eng til fôr, tvert om kan K-gjødsling være forsiktig.

Delgjødsling i timotei bør vi gjøre som tidligere, største delen tidlig vår og delgjødsling ved strekning. Vi skal ikke gjøre et kompromiss og gjødsle alt midt i mellom tidlig og ved strekning, timotei må få gjødsling fra vekststart.

Kløver har ikke behov for gjødsling, ingen grunn til å bruke PK eller annen gjødsling.

CropSat i frøenga?

Det er satellittbildetjenesten som har fått seg et ordentlig løft med nye brukerfunksjoner og bedre layout. Fra 2018 tar CropSAT inn satellittbilder over hele Norge. Den kan nå lagre og vise dine skifter, eller opprette tildelingsfiler for presisjonsgjødsling.

Vi kan med fordel allerede nå planlegge med bruk av CropSat (www.cropsat.no), vi har ikke vekst i plantene nå som vi kan gjødsle ut i fra men vi kan se på bilder fra foregående år. Ujevnheter i plantemasse som vi ser der vil vi helt sikkert ha i år også. Det er verdt å vurdere å bruke på dette, kanskje benytte det fullt ut ved delgjødsling?

Planlegg med pollinatorsoner

I ny RMP vil mange fylker ha med tilskudd for etablering av soner med pollinatorvennlige planter. Tilskuddets størrelse og krav til tiltaket er antakelig ikke helt ferdig bestemt. For de som dyrker kløver bør det være obligatorisk å ha områder hvor en fremmer forholdene for pollinatorene som en er helt avhengig av for å få frø. Vi kan ikke ta en sjau hver gang en har kløver, det er nødvendig at de pollinerende insektene har gode forhold vært år dersom vi skal ha dem på plass når vi trenger dem.

Som utgangspunkt vil rødkløver og hvitkløver være gunstig for pollinatorene, men når en sjøl dyrker kløver må den ta hensyn til sort og til fare for innblanding av frø. Som ettårige tiltak kan det benyttes honningurt, rybs, raps, oljereddik, fôrvikker og andre arter som blomstrer samme år som de såes.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinge	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Trøndelag	959 04 768
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860